

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519201766
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3519201766.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Jozefa Šuleka vo veci starostlivosti súdu o nesvojprávnu Z. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., I. H. XXXX/XX, t. č. bytom S. - F. C. 4, zastúpenú procesným opatrovníkom U. F., bytom H., Y. XX, o návrhu súdom ustanoveného opatrovníka Domov sociálnych služieb F. C. so sídlom F. C. X na schválenie právneho úkonu, o odvolaní procesného opatrovníka U. F. proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 06. novembra 2019, č. k. 5Ps/6/2019-35 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. schválil za nesvojprávnu Z. F., nar. XX.XX.XXXX - vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľností zo dňa 24.05.2019, osvedčeného notárkou JUDr. C. D., pod sp. zn. N 89/2019, NZ 16317/2019 a predaj spoluvlastníckeho podielu nesvojprávnej vo výške 1/3 k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri nehnuteľností, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu Nové Mesto nad Váhom na LV č. XXX ako parcela registra "C", č. XXX, záhrada o výmere XXX m², a parc. č. XXX, zastavaná plocha na nádvoria o výmere XXX m² a dom so súpisným č. XXX na parc. č. XXX, a to na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 24.05.2019 s kupujúcou D. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. W. č. XXX, pri ktorých úkonoch zastupoval nesvojprávnu opatrovník Domov sociálnych služieb F. C.. Výrokom II. žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že predmetom konania bolo schválenie právnych úkonov, ktoré v mene osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony Z. F., nar. XX.XX.XXXX urobil súdom ustanovený opatrovník Domov sociálnych služieb - F. C., a to vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva nehnuteľností zo dňa 24.05.2019, spísaného notárkou JUDr. C. D., pod sp. zn. N 89/2019, NZ 16317/2019 ako aj predaj spoluvlastníckeho podielu nesvojprávnej vo výške 1/3 k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri nehnuteľností, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu Nové Mesto nad Váhom na LV č. XXX ako parcela registra "C", č. XXX, záhrada o výmere XXX m², a parc. č. XXX, zastavaná plocha na nádvoria o výmere XXX m² a dom so súpisným č. XXX na parc. č. XXX, a to na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 24.05.2019 s kupujúcou D. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. W. č. XXX, pri ktorých úkonoch zastupoval nesvojprávnu opatrovník Domov sociálnych služieb F. C.. Právne vec súd posúdil podľa § 23, § 26, § 27 ods. 2, § 28 Občianskeho zákonníka; § 119 Civilného mimosporového poriadku. Právne úkony, ktoré za Z. F. urobil jej zákonný zástupca, Domov sociálnych služieb vyhlásenie o vydržaní a následný predaj spoluvlastníckeho podielu súd schválil, nakoľko dospel k názoru, že tieto úkony sú v jej záujme. K nesúhlasu syna nesvojprávnej súd prvej inštancie uviedol, že prvotné námietky procesného opatrovníka ohľadom nízkej kúpnej ceny sa ukázali v predmetnom konaní ako neopodstatnené. Znaleckým posudkom, ktorý predložil samotný procesný opatrovník sa

jednoznačne preukázalo, že reálna cena nehnuteľnosti je nižšia ako kúpna cena približne o 2/3 a taktiež to, že oproti dedičskému konaniu sa stav nehnuteľnosti podstatne zhoršil z dôvodu, že nehnuteľnosť je niekoľko rokov neobývaná a chátra. Samotná nesvojprávna v nej pred smrťou matky nežila, pred umiestnením v domove sociálnych služieb do roku 2008 žila so svojou rodinou v Trenčíne. Vzhľadom na svoj zdravotný stav je veľmi nereálne očakávanie, že by sa tam mala niekedy vrátiť. Sanácia predmetnej nehnuteľnosti by si vyžiadala značné náklady, na ktorých sa žiadna so spoluvlastníčkou nemieni podieľať. Vzhľadom na havarijný stav budovy, ktorý kontinuálne pretrváva možnosť vzniku škody (aj na majetku tretích osôb), ktorú môže spôsobiť zrútenie strechy, preto sa predaj nehnuteľnosti z hľadiska záujmov samotnej nesvojprávnej javí ako najlepšia možnosť. Pokiaľ opatrovník nesvojprávnej deklaroval osobný záujem o túto nehnuteľnosť, k tomuto súd prvej inštancie uviedol, že na jej odkúpenie a vyporiadanie vlastníckych vzťahov mal od dedičského konania dostatočný čas. Z vyjadrení samotného procesného opatrovníka súd prvej inštancie ustálil záver, že nesúhlasom s predmetnými úkonmi procesný opatrovník nesleduje ochranu záujmov svojej matky, čo bola úloha pre ktorú bol do konania pribratý, ale skutočnosť, že nadobudnutím predmetnej nehnuteľnosti do vlastníctva by si vyriešil svoje osobné majetkové záujmy. Samotný opatrovník v konaní výslovne uviedol, že toto je jeho jediná možnosť ako v regióne nadobudnúť nehnuteľnosť. Súd prvej inštancie uviedol, že nie je úlohou nesvojprávnej matky riešiť bytovú otázku svojho dospelého zárobkovo činného syna, ale v jej záujme je premeniť vlastníctvo neperspektívnej nehnuteľnosti, ktorú sama určite nebude využívať na likvidnejšiu formu majetku a to peňažnú hodnotu, ktorú následne sama spotrebuje. Navyše opatrovník v konaní nepreukázal, že by bol schopný vyplatiť všetkým spoluvlastníčkam ani len kúpnu cenu 8000,- eur. Jeho plány o zbúraní nehnuteľnosti a výstavbe novej, v ktorej sa bude o matku starať, považoval za značne nerealistické. Z týchto dôvodov vyhovel návrhu v celom rozsahu a udelil súhlas s navrhovanými úkonmi, ktoré sú jednoznačne v najlepšom záujme nesvojprávnej Z. F.. V zmysle § 52 ods. 1 v spojení s § 57 CMP o trovách konania súd rozhodol tak, že ani jednému z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože žiaden z účastníkov si na základe návrhu neuplatnil právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie procesný opatrovník nesvojprávnej Z. F., U. F.. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Bez toho, aby súd zistil majetkové pomery nesvojprávnej v domove sociálnych služieb, považoval za záujem nesvojprávnej, aby jej pripadajúci spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti bol predaný. Bol toho názoru, že takýto právny úkon nebude pre nesvojprávnú prospešný. Argumentoval tým, že príjem nesvojprávnej je postačujúci, pričom táto má s rodinou dobrý vzťah, a teda nie je odkázaná na predaj nehnuteľnosti. Trhová cena nehnuteľností má pritom veľkú tendenciu narastať. Procesný opatrovník má záujem v mene svojej matky ponechať nehnuteľnosti v majetku rodiny. Sestra nesvojprávnej sa vo výpovedi vyjadrila, že žiadna zo sestier nehodlá v dome bývať, ani investovať do jeho rekonštrukcie, zatiaľ čo syn nesvojprávnej chce majetok patriaci matke udržať. Záujem procesného opatrovníka je predovšetkým záujmom o ochranu záujmov osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony. Podľa názoru procesného opatrovníka, súd nekonal v záujme osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony, ale v záujme domova sociálnych služieb. Uzatvorené právne úkony považuje osobitný opatrovník za rozporné so záujmami nesvojprávnej a hlavne priečiace sa princípom a zásadám rodinného práva, pričom sa opomenul princíp solidarity, a teda, že členovia rodiny si majú pomáhať. Procesný opatrovník žiadal, aby si odvolací súd vyžiadaval od ustanoveného opatrovníka ako zákonného zástupcu nesvojprávnej výpis z jej bankového účtu, zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb s výkazom výšky úhrad za poskytované služby v roku 2019 a všetky doklady o úhradách jej potrieb. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že právne úkony neschváli a vyhovel tak odvolaniu v celom rozsahu.

3. Ustanovený opatrovník Domov sociálnych služieb - F. C. ako zákonný zástupca nesvojprávnej Z. F. v písomnom vyjadrení k odvolaniu procesného opatrovníka uviedol, že hodnota predmetných nehnuteľností bola stanovená znaleckým posudkom v celkovej sume 8000,- eur, s ktorou p. F. nesúhlasil. Pán F. si dal vyhotoviť nový znalecký posudok, ktorým predmetné nehnuteľnosti boli ohodnotené na celkovú sumu 3000,- eur, čo je podstatne menej ako v predchádzajúcom znaleckom posudku. Opatrovník predmetný návrh na schválenie právneho úkonu vykonal aj z toho dôvodu, že obec I. W. ich niekoľkokrát upozornila, že nehnuteľnosť je v havarijnom stave, je neobývaná už niekoľko rokov a treba to riešiť, nakoľko ohrozuje okolitých susedov a aj ľudí prechádzajúcich okolo. Pán F. svojím odvolaním nekonal v prospech svojej matky, ktorú takýmto konaním pripravil o finančné prostriedky, pričom chce vyriešiť svoje osobné majetkové záujmy. DSS - F. C. ako súdom ustanovený opatrovník koná v záujme nesvojprávnej. Finančné prostriedky z predaja spoluvlastníckeho podielu budú použité výlučne v prospech nesvojprávnej a nie v prospech DSS ako opatrovníka, ktorý vždy koná v prospech

prijímateľov sociálnej služby na rozdiel od predchádzajúceho procesného opatrovníka (C. F.), ktorému bolo v minulosti opatrovníctvo odňaté z dôvodu nezastupovania záujmov nesvojprávnej pri prevode členských podielov bytu, kedy tento spolu s otcom predali byt bez schválenia právneho úkonu súdom a bez vyplatenia finančnej hotovosti z predaja bytu nesvojprávnej, ktorá jej patrila. DSS - F. C. konanie o byt priviedlo do úspešného konca a peniaze za byt mala nesvojprávna poukázané na jej účet vedený vo VÚB. C. F. až do poukázania peňazí na jej dôchodcovský účet za predaj bytu exekútorom mala nepostačujúci príjem, čím vykazovala pohľadávku voči DSS - F. C. za poskytnuté sociálne služby. Pohľadávka za neuhradené služby bola uhradená 03.05.2017 z finančných prostriedkov z vyššie uvedeného predaja bytu. Zmena platieb za poskytované sociálne služby je upravená Dodatkom č. 16 k Zmluve o poskytovaní sociálnej služby a o platení úhrady za poskytovanie sociálnej služby č. S/2011/18-30 zo dňa 11.05.2017, t. j. z majetku nesvojprávnej. Pán F. svoju matku navštevuje, bráva ju do Bratislavy kde žije a má tam prenajatú izbu, ale vždy požiada o finančnú hotovosť na výdavky spojené s jej návštevou. Pán F. nepravdivo uvádzal, že DSS sa o jeho matku postará len do doby, pokiaľ bude mať finančnú hotovosť, čo je zavádzajúce, nakoľko sa DSS podľa zákona o sociálnych službách musí postarať aj o klienta bez príjmu.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o schválení právnych úkonov opatrovníka nesvojprávnej Z. F. na tom právnom závere, že takéto právne úkony sú v jej záujme. Mal za to, že procesný opatrovník svojimi návrhmi nesleduje záujem a ochranu svojej matky, t. j. nesvojprávnej Z. F., ale svoje vlastné majetkové záujmy, keď právnymi úkonmi opatrovníka by nesvojprávna získala likvidnejšiu formu majetku, ktorá by mohla byť použitá v jej záujme a predíde sa prípadnému znehodnoteniu tohto majetku, resp. spôsobeniu škody na cudzom majetku.

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam procesného opatrovníka uvádza nasledovné:

7. Občiansky zákonník vo svojom ustanovení § 28 zveruje zákonnému zástupcovi oprávnenie nakladať s majetkom zastúpeného, ktoré však obmedzuje tým, že pokiaľ nejde o bežnú vec je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu. Pokiaľ je fyzická osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, zákonným zástupcom takejto osoby je súdom ustanovený opatrovník, v predmetnej veci Domov sociálnych služieb F. C. so sídlom F. C. X ustanovený rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 27.05.2008, č. k. 31Ps/14/2007-37.

8. Právna úprava hmotnoprávneho zastúpenia fyzických osôb v prípade ich nedostatku spôsobilosti na právne úkony vychádza z toho, že zákonný zástupca bude takúto osobu zastupovať v jej záujme. Práve preto, nakoľko nesvojprávne osoby požívajú zvýšenú ochranu spoločnosti, realizujú súdy kontrolu aj vo forme dôsledného skúmania skutočného záujmu nesvojprávneho na schválení právnych úkonov, ktorú sú súdom predkladané na rozhodnutie opatrovníkmi. Ide o kontrolu toho, či opatrovník skutočne postupuje v súlade so záujmom nesvojprávnej osoby, ktorú zastupuje. Hmotnoprávna podmienka konania opatrovníka v záujme osoby, ktorú zastupuje je v procesnej rovine premietnutá v ustanovení § 119 CMP, podľa ktorého je potrebné analogicky postupovať aj v prípade plnoletých fyzických osôb, a teda v úprave posudzovania kritéria záujmu nespôsobilej osoby pri rozhodovaní súdu o tom, či právny úkon opatrovníka schváli alebo nie.

9. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne vyhodnotil predložené právne úkony opatrovníka z hľadiska posudzovania kritéria záujmu nesvojprávnej Z. F.. Predmetom právnych úkonov, ktorého sa opatrovník v konaní domáhal schválenia je vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva nehnuteľností zo dňa 24.05.2019, spísaného notárkou JUDr. C. D., pod sp. zn. N 89/2019, NZ 16317/2019 ako aj predaj spoluvlastníckeho podielu nesvojprávnej vo výške 1/3 k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri nehnuteľností, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu Nové Mesto nad Váhom na LV č. XXX ako parcela registra "C", č. XXX, záhrada o výmere XXX m², a parc. č. XXX,

zastavaná plocha na nádvoria o výmere XXX m² a dom so súpisným č. XXX na parc. č. XXX (ďalej len „predmetná nehnuteľnosť“).

10. Ako vyplýva zo znaleckých posudkov k hodnote predmetnej nehnuteľnosti, rodinný dom súp. č. XXX je vo veľmi zlom stave. Zlý stav nehnuteľnosti v konaní potvrdil aj ustanovený opatrovník, ktorý uviedol, že samotná obec I. W. opatrovníka upozornila, že nehnuteľnosť je v havarijnom stave, ktorý treba riešiť, nakoľko nehnuteľnosť ohrozuje aj okolité nehnuteľnosti a ľudí prechádzajúcich okolo. Spoluvlastníci predmetnej nehnuteľnosti sa vyjadrili, že nemajú záujem nehnuteľnosť sanovať a udržiavať. Je tiež zrejmé, vzhľadom na stav nesvojprávnej, že nesvojprávna nebude môcť predmetnú nehnuteľnosť v budúcnosti využívať a zároveň nie je možné očakávať od nesvojprávnej, že sa jej stav v budúcnosti zlepší natoľko, že by bola schopná svojim pričinením odstrániť havarijný stav predmetnej nehnuteľnosti. Zároveň nie je možné od inej osoby žiadať, aby túto nehnuteľnosť v záujme jej udržateľnosti a prípadného možného, no neistého budúceho zvýšenia jej ceny na trhu sanoval. Speňaženie predmetnej nehnuteľnosti sa preto javí ako likvidnejšia forma využiteľná v záujme nesvojprávnej, ako uviedol aj súd prvej inštancie a najmä keď hodnota nehnuteľnosti neustále klesá, čo potvrdil aj nový znalecký posudok predložený procesným opatrovníkom a súčasne bezprostredne hrozí vznik škody na majetku a zdraví tretích osôb, za ktoré by bola nesvojprávna Z. F. objektívne zodpovedná, ako spoluvlastník nehnuteľnosti. Takáto skutočnosť objektívne predstavuje majetkové riziko, ktoré je potrebné eliminovať vhodným spôsobom, v tomto prípade predajom, a to za cenu, ktorá je reálne vyššia ako zistená hodnota znaleckým posudkom predloženým procesným opatrovníkom.

11. Pokiaľ je právny úkon opatrovníka v predmetnej veci v prospech nesvojprávnej, nie je dôvod, aby súd takýto právny úkon neschválil. Procesný opatrovník vo svojom odvolaní ďalej namietal, že súd neskúmal majetkové pomery nesvojprávnej, či táto je odkázaná na predaj nehnuteľnosti. Podľa názoru odvolacieho súdu, súdu prvej inštancie boli známe pomery nesvojprávnej o ktorej rozhodoval. Je nesporné, že nesvojprávna v minulosti mala nedoplatok na úhradách za príjem sociálnej služby od ustanoveného opatrovníka. Ani prípadným predajom spoluvlastníckeho podielu nesvojprávnej nedochádza nijakým spôsobom k zmenšeniu jej majetku, ale len k jeho transformácii za účelom lepšieho využitia. Za stavu, v akom sa predmetná nehnuteľnosť nachádza, nie je možné prihliadať na neistý možný budúci nárast ceny nehnuteľnosti na trhu, ako namietal procesný opatrovník. Pokiaľ procesný opatrovník namietal, že by bolo v záujme rodiny predmetnú nehnuteľnosť zachovať, odvolací súd má za to, že ak by sa aj pripustila argumentácia procesného opatrovníka o spolupatričnosti rodiny a zachovania majetku pre rodinu zjavne sledujúca súkromné záujmy procesného opatrovníka, tieto by nebolo možné vyvážiť záujmom nesvojprávnej na likvidite predmetnej nehnuteľnosti a navyše by zachovanie predmetnej nehnuteľnosti a vlastníckych vzťahov k nej v súčasnom stave bolo pre nesvojprávnu v zrejmom rozpore s jej záujmami. Odvolací súd tu tiež pripomína, že nesvojprávna v minulosti mala nedoplatok na úhradách za príjem sociálnej služby ustanoveného opatrovníka, kedy by v prípade ďalších nedoplatkov nebolo vylúčené ani to, že by sa na úhradách sociálnych služieb za nesvojprávnu podieľali príbuzní, ak by príjem nesvojprávnej na tieto úhrady nestačil. V tejto súvislosti preto odvolací súd navyše poukazuje na to, že existencia finančnej čiastky na účte nesvojprávnej by mohla byť v širšom význame nielen výhodou pre nesvojprávnu, ale aj výhodou pre členov rodiny znižujúci ich prípadný podiel na budúcich úhradách sociálnych služieb v rozsahu, v ktorom by na tieto úhrady príjem, či majetok nesvojprávnej nestačil.

12. Námietky procesného opatrovníka bolo preto potrebné vyhodnotiť ako nedôvodné, sledujúce súkromné majetkové záujmy v rozpore s oprávnenými záujmami nesvojprávnej a v jej prospech najlepšieho možného budúceho využitia jej majetku.

13. Vzhľadom na uvedené odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).